

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre —	8 korona.
Fél évre —	4 „
Negyedévre —	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadóhivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII. Izabella-utca 27/a, ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII. Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

Az ipartestület telefonszáma 33—18.

Szakiskola.

(P.) Kevés testület áldoz a szakoktatás érdekében annyit, mint a mi testületünk. Tart a tanoncok, segédek és mesterek részére külön-külön szakiskolát, a hol a legnagyobb jóakarattal igyekeznek a hallgatók szakipari tudását mindenképen előbbre vinni.

A nagy áldozatkészség mellett azonban azt látjuk, hogy szakiskolánk nem bírja az érdeklődést annyira felkelteni, a milyent méltán megérdemelne.

Vita tárgyát seni képezheti, hogy van-e ezek után szükség arra, hogy testületünk a szakiskolát fenntartsa. Minden iskola a haladás lépcsője, melyet nem rombolni, hanem tovább építeni kell.

A szakiskola vezetősége elhatározta, hogy a szakiskolát reformálja olyképen, hogy modernebb alapokra fektetve, a tanítást intenzívebb formában eszközölhesse.

Testületünk nagy áldozatkészsége mindamellett, nem nyújt annyi anyagi eszközt a vezetőségnek, hogy azt minden tekintetben a modern kor kívánásai szerint vezesse. Ez iránt szükség volna az állam támogatására, melyet más szakipari iskolák évek során át élveznek. Azonban, hogy ezt elnyerjük, első kellék az, hogy a tananyag közé, iskolai tananyagot is bevegyünk.

Nézetem szerint, a rajz, könyvviteltan és a történelem volnának azon tantárgyak, melyeknek a szakiskolánkba helyet kellene szorítani.

Sok szó esett már arról, hogy kell-e, van-e szüksége a fodrásznak rajzra és könyvvitelre? Sokan mondják, hogy szükséges, de többen állítják, hogy arra semmi szükség nincsen.

Lehet e fölött vitatkozni, s nem tagadom, mindkét tábor nézetében van igazság, de ha a jövőbe tekintünk, ha nem tekintjük a jelen nyomoruságát, hanem tisztán az ipart tekintjük, és azt az utat, me-

lyet befutnia kell, arra a meggyőződésre jutunk, hogy igenis iparunknak föltétlen szüksége van ilyen oktatásra. Mert a mint igaz az, hogy ma a túlnagy konkurrencia miatt, csak a mindennapi kenyér megszerzésén fáradoznak, melynek eszközei között a rajz és könyvvitel hasznavehetetlen csecsebecse; de oly igaz, hogy a reális viszonyok között lévő iparunk előmenetelére ez hatalmas eszköz, a tudás és képzettség imponáló fegyvere, mely előbb-utóbb a mi iparunknál is érvényesülni fog.

Igaz, ha alapjában vesszük, a rajz, első pillanatra nem látszik — a mi iparunknál — oly valaminek, amit haladás eszközének számíthatnók. De ez csak látszat, a mi után itélni nem lehet. Mint a víz, mely a gőzgépnek, még csak nem is része, mégis nélkülözhetetlen kelléke, mert forrása következtében nyert gőz, adja meg a gépnek az erőt a működésre.

A mi iparunknál is — legalább az én szerény nézetem szerint — úgy a divatot, mint az izlést nagyban befolyásolná a rajz tudása, mi értékesebbé és hozzáférhetősebbé tenné azt.

A könyvvitel tudását pedig ma már nem csak az általános műveltség kívánja, hanem minden kisiparosnak a szakmája megköveteli, mit föltétlen elsajátítani kell, mivel nem csak saját munkájának értékét és gyümölcsét méri, hanem betekintést nyer a közgazdaságba, az ipari életbe s mindennek működésébe.

A történelem tudása, az általános műveltség legelemibb kívánalma. A történelem az élet iskolája, miből tanulni és okulni lehet.

A mi iparunk speciális voltánál fogva nem felelne meg az ipari főiskolák előadásai oly keretben, mint az megfelel az asztalos, szabó, cipész, stb. iparágaknál. Nálunk úgy a tananyagot, mint az

Értesítés. Szövetkezetünknel minden olcsóbb, mint bárhol. Nagy választék illatszerekben, szappanokban, fejmosóvizekben. stb. Acélárukban **ujdonságok:** Francia és solingeni borotvák (Pollárt-fele kezeléssel) hozzávaló fenőszijak, zajtalan ollók, stb.

előadandó tárgyakat az iparunk viszonyaival kellene összeegyeztetni.

A szakipari tanítás téren sem szabad megállni az alapoktatás elméleténél, hanem fejleszteni s szabad előadásokkal oda vinni, hogy a hallgatónak önálló alkotó ereje kifejlődjék. Nem a sablonok elsajátításában rejlik a tudás, hanem ennek tudása mellett való önálló cselekvési képesség.

„Haladás“ a korunk jelszava! E hang által vannak ösztökélve ezrei a népnek, hogy iparát felvirágoztassa s így önönjavára és boldogulására felhasználhassa. Hozzánk is kell, hogy elhangozzék e szó, mert vele előbbre, jobb jövőbe juthatunk; nélküle pedig keserves csalódásból-csalódásba bukhatunk. Ragadjunk meg minden alkalmat, mely bennünket előbbre visz. Ész és akarat az a fegyver, mely a mai kenyérharcban — mely a társadalom minden terén folyik — imponál és győzelmet arat.

Emeljük a fodrászipar üzhetését a tudás oly fokára, mely egyrészt tekintélyt és becsületet viv ki, másrészt a kontárkodást teljesen kizárja. Csak adni kell, csak következetesen előre haladjunk, akkor célt kell, hogy érjünk.

Ez a célja a szakiskola reformjának, melyhez minden jó tanácsot szívesen fogad a vezetőség, ha azt a szaktársak írásban beküldik.

Hisszük, hogy az őszi szakiskola ismét egy lépéssel előbbre halad a kívánt cél felé.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Konkurrencia.

Még az egymással legádázabb harcot vivó konkurrensok sem mennek annyira, hogy szaktársát kenyerétől megfosszák. Itt is miénk lesz az elsőség babéra, nem nagy dicsőségére az emberszeretet elvének.

A Rottenbiller-utcában egyik szaktársunkat, egy másik szaktárs, kinek néhány házzal fölebb van az üzlete, üzleti helyiségéből alattomosan kistájerolt s most augusztus elsején ő költözködik be helyére. Kistájerolt szaktársunk, másik üzlethelyiséget nem tudott kapni s most kénytelen egy udvari szobában próbálkozni, hogy hátha ott is megtudja keresni, maga és családja kenyerét.

Lapunkban személyes dolgokkal nem szoktunk foglalkozni, de ezt a szomorú esetet meg kell, hogy említsük, mert ha ez a példa követőkre akad, akkor bizony furcsa világ származhatna belőle. Eléggé el nem ítéhető eljárás az, hogy egy szaktárs, kollégájának tönkretételével akar magának jobb és biztosabb existenciát teremteni. Következménye lehet és egy csunya konkurrencia, ami sem az ipar becsületének, sem tekintélyének előnyére és hasznára nem fog szolgálni.

Minduntalan a kontárokra panaszkodunk, az ő konkurrenciájuk piszkosságát firtatjuk. Ugyan hol tanuljanak ők tisztességes üzleti versenyzést, ha ily csunya példát állítunk szemük elé?

Ha jobban szeretnénk, ha jobban tisztelnénk egymást s ha — a mi a fő — összetartanánk, úgy mint szakiparo-

soknak összetartani kellene, ilyen esetekben közös akarattal és szeretettel tudnánk eljárni. Meg kellene mutatni az összetartásban rejlő erő hatalmát. Kifejezésre kellene juttatni, hogy mindnyája egyért is áldoz, ha annak részén van a becsületes igazság!

Az olyan egyén, aki szaktársát kenyerétől akarja megfosztani, nem méltó arra, hogy szaktársnak mondjuk. Adja az Isten, hogy ő is hasonlóképen járjon, hogy érezze, mily kellemes érzés az, mikor valaki, évek során át kiküzdött megélhetésünkből kifogtatni akar.

Becsületes, tisztességes iparosnak, mindenkor tisztességes fegyverekkel kell dolgozni, mert mihelyt ettől eltér, az öszszesség becsülete ellen foglal állást.

Adja az Isten, hogy jelen példa követőket ne találjon!

Borbély, vagy fodrász.

(P.) Utóbbi időben gyakran vitatárgyat képezi a szaktársak között az a kérdés, hogy ki a borbély és ki a fodrász?

Borbélynak általában azt tartják, aki hajvágással és borotválással foglalkozik; fodrásznak pedig azt: aki hajmunkát vagy női fesülést végez.

Magam is nem egyszer hallottam a hajmunkával és női fesüléssel foglalkozó szaktársaktól, hogy a legtöbb borbély bitorolja a fodrász címet s nem is lenne azt szabad cégtáblájára kiírni.

Szerintem, nagyon téves ezen felfogás. Borbély név a Bader (fürdős) névtől származik. Borbélyok tisztán csak borotválással foglalkoztak, ha nem voltak egyúttal érvágók is, akik külön céhet képeztek.

Ennek illusztrálására nem tartom érdektelennek a budai fodrászoknak 1816. évbéli kérvényét ide iktatni, megjegyzem azonban, hogy az eredeti, latin nyelven van írva:

„Kegyes Császári Királyi örökös Fejedelem, Vezér,
Ausztria és Magyarország örgrófja

Méltóságos magy. kir. helyi tanács

Legkegyesebben jóságos és tiszteletre méltó Uram, Uraim!

Az alulírott budai fodrászok testülete császári és királyi kegyességtek, és a méltóságos tanács magas jóságát és kegyét kéri, legalázatosabban esedezvéen, amennyiben a helyi borbélyok és érvágók, kik a kérelmezők mesterségével a nyírás, sőt a hajfodorítás által is visszaélnék mesterségük minden tudása nélkül a budai városi tanács útján, jóságosan, kegyesen méltó büntetésben részesítsenek a következő okoknál fogva:

1. Kérelmezők, azok fogfalkozásuk tárgyainál fogva mar ugysis fölötte megszorított és megkisébbített mesterségüktől A. B. C. és D. alatt benyújtott részletes szabályokba összefoglaltak és betérjesztettekől függenek.

2. Magukban a helyi kegyelmesen előirt szabályokban parancsolva van, hogy egy mesterségben járatosak másnak mesterségébe ne ártsák be magukat, miért is a folyamodók legalázatosabb kérvénye annál inkább igazsághoz méltó, mint-hogy a hajnyírás és fodorítás képessége kizárólag a fodrászok működéséhez tartozik.

3. Császári és királyi kegyességed és a méltóságos helyi tanács 812. év szept. hó 29-én 24425. sz. a. kelt a pesti fodrászok folyamodására kegyesen kiadott rendeletével a pesti borbélyok és érvágók részére a hajnyírás és fodorítás s a folyamodók mesterségébe minden beavatkozást részlete-

BALASSA és TÁRSA fodrászati berendezések és műszerek elsőrangú vállalata
Budapest, VI., Andrássy-ut 50. szám. — Telefon 83—16.

Állandó butorraktár, legolcsóbb bevásárlási ferrás. — Szükség esetén kérjen nagy képes árjegyzéket.

sen megtiltott, miért is az egyenlőség kedvéért folyamodók hasonló rendelet kiadását kérik. Végre

4. Ezen kegyes rendeleteknek a pesti érvágók részéről történt kevésbé pontos megtartása bizonyosságául az E. alatt fölterjesztett jegyzőkönyvi kivonat szerint a fodrászoknak ismételt panaszára a nem engedelmeskedő érvágókra büntetés állapított meg.

Ezekkel midőn magas jóságokba és kegyeitekbe ajánlják magukat, a legmélyebb és legalázatosabb hódolattal Császári és királyi kegyességednek és Méltóságos magyar kir. helyi tanácsnak

legalázatosabb szolgálai
a budai fodrászok testülete.

H á t i r a t.

A kegyes császári és királyi örökös Fejedelem,
Vezérhez, Ausztria és Magyarország örgrófjához
Méltóságos magy. kir. helyi tanácshoz, a legkegyesebben jó-
ságos és tiszteletre méltó Urunk Urainkhoz.

A budai fodrászok testülete, a borbélyok és érvágók-
nak a folyamodók mesterségébe való minden beavatkozás-
sáért a budai tanács útján a nem engedelmeskedők elleni
büntetés megállapítása mellett, alázatosan folyamodik.

8482.

Midőn a budai városi tanács ezen folyamodványhoz E.
alatt csatolt bizonyíték tanúsága szerint a folyamodó tes-
tület óhajára hasonló határozatot f. év okt. 25-én hozott,
is a helyes rend megköveteli, hogy a folyamodó testület
e határozat szerint teljes joggal a fönntemlitett tanácshoz
forduljon, neki is ezen folyamodványával a jelzett városi
tanács ugyanazt határozza.

A helyi magy. kir. tanácsból

Budán, Márcz. 26. 1816.

K á u t z J ó z s e f.*

E kérvényből kitűnik, hogy a helyi tanács 1812. évben
alkotott rendeletében a borbélyokat és érvágókat, a hajnyi-
rástól és fodoritástól eltiltotta. E szerint világos, hogy az a
fodrász, aki hajnyirással és fodoritással foglalkozik, illetve
azon iparágra képesítéssel bír.

A borbélyok működését bizonyos rendeletek szabályoz-
ták, míg a fodrászok szabadon gyakorolhatták mesterségü-
ket, a mi kitűnik a magy. kir. tanácsnak Palatinus Lipót ál-
tal aláírt 1793. október 13 án kiadott rendeletéből, melyben
Spaniel Ferencz panaszára kimondja, hogy „a fodrászok
mestersége olyan, mely az izléstől függ,
nyilvánosan nem lehet tagadni, hogy an-
nak mestersége, amint tetszik gyakorol-
tassék.”

A fodrászok nagyobb autonom jogkörrel is bírtak mint
a borbélyok, amit még a helytartó tanács is respektált. Zach
Herman 1796. május 17-én a helytartó tanácstól kért mes-
teri jogot, erre Mailáth József a helytartó tanács nevében
1796. év május 24-én arról értesíti az érdeemes városi taná-
csot, hogy „semmi akadály fönn nem forog,
mely a folyamodót mesterré való felvé-
telre, alkalmatlanná tenné, azonban, hogy
megállja e helyét, azoknak hatáskörébe
tartozik, akik izlés dolga szerint hatá-
roznak.” Szóval a szaktestület elé utalta. Érdekes, hogy
ebben az időben a fodrászok mesterségét, az izlés mestersé-
gének tartották. De érdekes a mai közigazgatás illusztrálása

is, akkor még a helytartó tanács is elintézte a folyamodványt
5 nap alatt, ma hány évig kellene ilyesmire várni?

Kezeim között lévő hiteles okmányokból közölt szemel-
vényekből azt hiszem, meggyőzhet mindenkit, hogy joggal
írja ki az, aki borotválással, hajnyirással és fodoritással fog-
lalkozik, hogy borbély és fodrász. Tehát nem ők a cimbi-
torlók.

Nem volna érdektelen tudni, a borbélyok, fodrászok és
parókakészítők egyesülésének történetét, ha volna valaki, aki
erről hiteles adatokat tudna.

A fodrászsegédek gyűlése.

A borbély- és fodrászsegédek országos egyesülete e hó
12. és folytatólag 15 én este 9 órakor nagygyűlést tartott, a
gyűlésen ez alkalommal nem csak az egyesület tagjai vettek
részt, hanem néhány kivételével az összes fővárosi segédek.
E hó 12-én a gyűlést Klement József egyesületi alelnök nyi-
totta meg, s előterjesztette, hogy az elnöki állás lemondás
folytán megüresedett, minek következtében szükséges, hogy
az egyesület elsősorban is az elnökválasztást ejtse meg.

Az elnökválasztás céljából a közgyűlés Horváth Sándor
indítványára kijelölő bizottságot választott, Máyer István,
Antal Gyula, Sándorav Iván, Kleits Szvetozár, Vukovics An-
tal és Zornik János személyében s az elnök a közgyűlést 10
percre felfüggesztette.

A kijelölő bizottság elnökének Vukovics Antalt válasz-
totta meg.

Tíz perc szünet után az elnök a közgyűlést
újra megnyitotta s a kijelölő bizottságot jelentéstételre fel-
hívta.

Vukovics Antal, mint a kijelölő bizottság elnöke előter-
jesztette, hogy az elnöki állásra a bizottság Zsivkovics Ambrust
jelölte. A kijelölő bizottságnak ezen jelentésére szünni nem
akaró éljenzés hangzott el, miközben Zsivkovics Ambrus ki-
jelentette, hogy az elnökséget egyrészt azért nem fogadja el,
mert pihenni akar, másrészt pedig azért, mert elnökségének
ideje alatt sokat küzdött, míg az egyesület gazdasági életé-
ben az egyensúlyt helyre tudta állítani, az elnökségről való
távozása után hangoztatott azon intelmeit pedig, hogy az
egyesület addig, míg saját otthona nincsen és annyi felesle-
ges tőkével nem rendelkezik, hogy a szaklap kiadásához
szükséges legalább egy évi összeget biztosítva nem látja,
kel'ő komolysággal figyelembe nem vették, hanem az ujság-
írói szereplésre vágyó érdekcsoporttól hagyták magukat el-
kábitani, a lap létesítése által került aztán az egyesület a
mai erkölcsi és anyagi válságba, erkölcsi válságba azért
ment, mert az előfizetőknek tett ígéretet beváltani nem tudja,
anyagi válságba azért, mert a lap létesítése az egyesület
kézpénzének nagyobb részét felemésztette, igaz ugyan, hogy
ezen válságos helyzet az egyesületet sem erkölcsi, sem
anyagi tekintetben nem rendítette meg, de kitűzött céljának
elérésében hátráltatja.

Horváth Sándor felszólalásában emlékezteti Zsivkovi-
csot arra, hogy midőn az elnökségről eltávozott volt, bucsu-
beszédében kijelentette, hogy az egyesület és a fodrászsegé-
dek érdekeit úgy is mint közkatona, mindig a szíven fogja
viselni, és ha kell, ezen érdekek megvédése és előmozdítá-
sáért mindenkor kész harcba menni, ezen elnökválasztásnál
tehát elválik, hogy Zsivkovicsnak akkor elhangzott szavai
mennyi értékkel bírnak.

Sándorov Iván és többeknek hasonló értelmű felszólá-
lására Zsivkovics Ambrus úgy látja, hogy a fodrászsegédek

Borotva fenőkövek legolcsóbban **DEUTSCH és GOLDSCHHEIN** különleges kőraktárában
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

Telefon 114—71.

A kövek megvásárlás előtt kipróbálhatók.

Telefon 114—71.

öt most tűzpróba elé állították. Hogy bebizonyítsa tehát, hogy adott szavának mindenkor ura tud lenni, habár nehezére esik is, kijelenti, hogy meghajlik a fodrászsegédek kivánsága előtt és az elnökséget elfogadja, azon feltétellel azonban, hogy az egyesületet a jövőben is úgy, mint előbbeni elnöksége alatt szociális, de hazafias és politikától mentes alapon kívánja vezetni. Zsivkovicsnak eme kijelentésére szünni nem akaró éljenzés tört ki.

Ezek után az elnöklő alelnök elrendelte a választás megajtését és kihirdette, hogy az elnöki állásra Zsivkovics Ambrus egyhangulag megválasztott és helyét a megválasztott elnöknek adta át.

Az elnök a közgyűlés megalégedésére szolgáló terjedelmes programbeszédet mondott.

Klement József alelnöknek ügybuzgó tevékenységéért a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Több kisebb egyesületi ügy elintézése után a mesterek által közösen megállapított munkarend ügyével foglalkoztak. Előadta az elnök, hogy a borbély- és fodrászsegédek a mesterekkel közösen békés uton 1907. év elején állapítottak meg szabályokat az alkalmaztatás, a jogok és kötelességek, valamint a munkának megkezdése és bevégezése szabályozására, mely szerint a munka nyáron reggel fél 7 órakor, télen 7 órakor kezdődik és télen úgy mint nyáron este 8 órakor végződik, s ezt mind a két fél által alkotott közös óhajt 1907. év elején beterveztették a főváros tanácsához jóváhagyás végett, a tanács és a törvényhatóság a bemutatott szabályokat változatlanul elfogadta, a polgármester azonban eme határozatok fölé helyezkedett és olyan véleménnyel terjesztette fel a kereskedelmi miniszteriumhoz a szabályokat, hogy a fürdőkben dolgozó borbélymunkások a szabályok alól kivétessenek s korlátlanul dolgozhassanak; — a polgármester véleményének a miniszterium helyet adott és a fürdőtulajdonos borbély munkaadóknak és ezek munkásainak kivételt engedett. Az ilyen értelemben jóváhagyott szabályokat a borbély- és fodrászsegédek és mesterek sérelmesnek tartották és annak eredeti szövegében való jóváhagyása végett a kereskedelmi miniszterhez folyamodtak.

A miniszter a szabályokat újralavó tárgyalás végett a főváros törvényhatóságának beküldte; a törvényhatóság e hó 9-én tárgyalta újra a szabályokat, s a törvényhatóságnak demokratának nevezett többsége sajnos most már a polgármester véleményét fogadta el, melylyel a többszörös milliomos fürdőtulajdonos borbély munkásoknak kiváltságot akar biztosítani.

Ezen előterjesztésben a nagy gyűlés kimondotta, hogy a törvényhatóságnak eme határozatát törvényellenesnek tartja, mert az ipartörvény 140. §-a értelmében az iparosok és segédek közt létrejött szabályoknak tárgyalására, hozzá vagy nem hozzá járulására és a miniszterhez való felterjesztésére van joga a törvényhatóságnak, nem pedig a megállapodások módosítására; az ipartörvény az ipartestület tagjai közt és az ipartestület tagjainál munkában levő munkások közt különbséget nem ismer, a megalkotott szabályok alul tehát a milliomos fürdőtulajdonosok, kik az ipartestületnek olyan tagjai, mint bármelyik más szegény borbély-mester, kivételt e szabályok megalkotásánál nem képezhetnek. Elhatározta, hogy a törvényhatóságnak eme határozatával, a rajtunk esett jogsérelem orvoslása miatt, illetve a szabályoknak kivétel nélküli való jóváhagyása végett küldöttséggel fognak a kereskedelmi miniszter elé járulni, s a szabályokban megalkotott jogokat a fürdők mélyében szinylődő munkástársaik résaére is, ha másképp nem, sztrájkjal is ki fogják vinni.

Az elnök indítványára egy hét tagu bizottságot választottak meg, annak kikutatására, hogy a fürdőkben a fodrászmunka mikor kezdődik és mikor végződik és hogy a fodrászmunkások milyen fizetést kapnak és milyen mellékmunkát végeznek.

Előterjesztette az elnök, hogy a fodrász segédek volt ipartestületi betegsegélyző pénztára vagyonának felszámolása körül felmerült szabálytalanságok, valamint a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár által törvényellenesen kivetett magas jaruléknak törvényszerinti rendezése céljából az 1907. évi október 14-én tartott nyilvános gyűlés által megválasztott 14-es bizottság működését a következőképen fejezte be:

A szociáldemokrata szakszervezeti tagokból állott pénztári igazgatóság (Nagy Béla és társai) az V. kerületi előjáróság kiküldöttével, a pénztár közgyűlésének megtartása nélkül olyan felszámolást állított össze es terjesztett fel jóváhagyás végett, mely szerint a volt betegsegélyző pénztárnak semmi vagyona nem maradt, a 14-es bizottság ezen törvényellenes eljárás ellen jogorvoslattal élt, melyre a legfelsőbb illetékes forum, a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal a hozzá felterjesztett számadásokat 1908. évi február 29-én 3153. sz. a. kelt rendeletével visszaküldte és elrendelte a volt pénztár közgyűlésének megtartását. Az 1908. évi május 3-án megtartott pénztári közgyűlés Zsivkovics Ambrus indítványára 2931. koronát mentett meg a fodrászsegédek részére olyképen, hogy ezen összeget kizárólag a fodrász-segédek részére alapítványnak minősítette, ezen alapítványnak kamataiból a fodrász-segédek és mesterekből választott 3—3 tagu bizottság által olyan beteg fodrász-segédnek adatik segély, aki husz hétnél tovább beteg, ezen alapítvány kamataiból az első segélyt, 63 koronát a bizottság a mult hónapban Delin Jánosnak szavazott meg.

A munkásbiztosító pénztár törvényellenes eljárása ellen a 14-es bizottság szintén jogorvoslattal élt, melyre a legfelsőbb fórum a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal 1908. évi március hó 13-án 681. sz. a. kelt rendeletével kimondotta, hogy a 2%-os kulcs július 1-sejével kezdődik és hogy ezen vitás kérdésben a munkaadók utján vehetjük igénybe a bíróság intézkedéseit, valamint azt is, hogy a napibér osztályba való besorozás az 1907. évi XIX. t. cz. 24. §-a értelmében a tényleges fizetés alapján eszközöndő; ez utóbbi intézkedést 1908. június 8-án 4498. sz. a. kelt határozatával az országos pénztár igazgatósága is elismerte. Minek folytán a kivetett heti 86 fillérből 1907. évi július 1-től 1908. február 1-ig minden segéd után, minden héten 42 fillér különbözet jár vissza.

Ezen rendeletek alapján a 14-es bizottság 1908. év március havában írásbelileg kereste meg a kerületi munkásbiztosító-pénztárt, az iránt, hogy a törvényellenesen kivetett és behajtott többletjárulékot a tagoknak és a munkaadóknak térítse vissza vagy a jövőre javukra írja elő, ezen megkeresésre azonban választ ez ideig nem kaptunk.

Az elősorolt rendeletek és az 1907. évi XIX. t. cz. 156. §-a értelmében a 14-es bizottság egy munkaadó utjan a munkásbiztosító-pénztár ellen a különbözet visszatérítése végett bírói döntést provokált, ugyanis a VII-ik ker. kir. járásbíróóság a pénztárt a különbözetnek 8 nap alatt való visszafizetésére ítélte.

Bejelentette az elnök azt is, hogy a 14-es bizottság a volt betegsegélyző-pénztár díszes zászlóját a temetkezési kellekekkel együtt a kerületi munkásbiztosító-pénztártól visszacserezte és az most az egyesület tulajdonában van. A 14-es bizottság tehát minden tekintetben megfelelt megbízásának

Ha jó fenőkövet akar vásárolni, el ne mulassza DEUTSCH és GOLDSCHNEIN Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21. különleges kőraktárát felkeresni.

Telefon 114—71.

Vásárlás előtt a kövek kipróbálhatók.

Telefon 114—71.

és mandátuma ezennel lejárt. Most az egyesületen és az összes fodrászsegédeken van a sor, hogy a 14-es bizottság által megszerzett jogokat minden téren érvényesítse.

Az elnök eme előterjesztésére a gyűlés határozatilag kimondotta, hogy mivel az állami munkás-biztosítási hivatal az 1907. évi XIX. t. cz. 156. §-a értelmében eljárásra utalta az ügyet, az egyesület a munkaadók ipartestületét kéri fel, hogy úgy a segédek, mint a mesterek részére, a visszajáró különbözet megtérítése végett a kerületi munkás-pénztár ellen a birói eljárást indítsa meg.

Ezek után az idő előre haladottsága miatt a gyűlés folytatását július hó 15-ére elhalasztották.

Az e hó 15-én folytatólagosan megtartott nagygyűlést Zsivkovics Ambrus egyesületi elnök nyitotta meg és bejelentette, hogy az e hó 12-én tartott gyűlés lefolyásáról a sajtónak tekintélyes része a valóságnak megfelelő tudósítást közölt, indítványozza, hogy azon lapok szerkesztőségének, melyek tudósítást közöltek a gyűlés lefolyásáról, jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék és a tagok ezeket a lapokat vegyék tehetségükhöz képest pártfogásba.

Az elnöknek ezen indítványát egyhangulag elfogadták.

Bejelentette az elnök, hogy az „Ujhírek“ július 14-én megjelent számában D. E. fodrászsegéd aláírásával, a fodrászsegédek nevében cikk jelent meg és felolvasta azt, a közlemény a sok hazugságok közt ezeket is mondja: Mintegy három év előtt a budapesti fodrászsegédek követeléseiket pontokba foglalva a munkaadók testülete elé terjesztette, a munkaadók közgyűlése bizottságot küldött ki, mely bizottság a segédek kiküldöttével egy munkarendet dolgozott ki. Ezen munkarend ütköző pontja a munkaidő kérdése volt, a segédek megbízottai ragaszkodtak a reggel 7-től este 8-ig a munkaadók megmaradtak reggel fél 7-től este 8-ig való munkaidőben. Ezen kérdésen az egyezség meghiusult, és csodák-csodája a testület mégis egy-egy a segédek által is aláírt egyezséget terjesztett a főváros tanácsa elé, mely azt a kereskedelmi miniszterhez juttatta, ki a hamis egyezséget a fürdők kivételével jóvá is hagyta. Ha tekintetbe vesszük — úgy mondja nevezett lap — hogy a fürdőkben alkalmazott fodrászsegédek munkaideje reggel 5 órától déli 1 óráig terjed, akkor helyeselnünk kell a polgármesternek és a fővárosi törvényhatóság azon eljárását, hogy a munkarendben megállapított munkaidő a fürdőkre is kiterjesztessék, hozzá nem járult. A nagygyűlés a cikkirójában a fodrászsegédek nemzetközi szociálista most már csak papíron létező szakszervezetének önmagát életfogytig tartó mandátummal ellátott vezetőjét ismerte fel, s megállapította, hogy ez a szervezet, a midőn tagokat számlált is, elvbarátságából-e vagy . . . mikor a fürdőket érintő ügy került a fodrászsegédek vagy mesterek közt napirendre, mindenkor a nagy tőke a többszörös milliomos fürdőtulajdonosok pártjára állott, éppen úgy, mint most annak az összes tagokat képező egy szál főnöke.

A fürdőkben levő viszonyok kipuhatólására kiküldött bizottság jelentése alapján és az egyesület irataiból a D. E. cikkében foglalt perfid hazugságokkal szemben a gyűlés megállapította, hogy a többszörös milliomos Ringer testvérek fürdőjeiben a fodrászmunka reggel 5 órakor kezdődik s tart 12 óráig, délután fél 2 órakor újra kezdődik s tart este 7, 8, sőt 9 óráig is, a fodrászmunkások fizetést a fürdőtulajdonostól nem kapnak, hanem a fürdőtulajdonosnak a munkások egyenként délelőtt 3, délután 1 kor. 20, összesen 4 kor. 20 fillért fizetnek naponta, ezenkívül 2 korona értékű bajuszkötőt kell átvenni naponta minden munkásnak, akár tudja azt eladni egy nap, akár nem, az árát meg kell fizetnie.

Meggyőződést szerzett a bizottság arról is, hogy a munkások köznapon délelőtt, ha csak szabad napjuk nincsen, a fürdőbe nem járnak, a fürdő vendégei korán reggel az éjszakát át mulatott gavallérokból, később pedig hivatalnokok és más jobb módu közönségből áll, a munkások pedig az esti órában a munka bevégezése után és vasárnap s ünnepponnapon járnak a fürdőbe.

(Vége. köv.)

Vegyes hírek.

Gyászrovat. Grim Kristóf szaktársunk neje július hó 7-én 6 évi ágybafekvő betegség után meghalt. Nyugodjék békében.

Ó-egyiptomi toilette titkok. Flinders Petrie tanár, a hírneves archaeologus befejezte idei ásatásait és visszatérve Londonba, igen érdekes régiségeket hozott magával, melyek egy négyezer éves sírből kerültek napvilágra. Az egyik régiség egy alabástromból készített tégely E tégely tele van még azzal az arckenőccsel, amelylyel négyezer évvel ezelőtt fokozták arcuk szépségét az egyiptomi hölgyek. Az arckenőcs dacolt a négy évezreddel s még ma is — oly hosszú történeti idő után — jóleső üdítő illata van. Egy előkelő egyiptomi hölgyé volt a kenőcs, aki a XVII-ik dynasztia idejében, Krisztus előtt 1700. esztendővel élt, halálakor valamennyi toilette-szerét sírjába tették. Volt a toilette-titkai között egy ismeretlen összetételű készítmény, amelylyel a szempillákat festette fekete-re, egy művésziesen csiszolt szarv, amely olajtartóul szolgált és egy kis tál, amely kék márványból készült. Az érdekes tartalmu sírt egy Thébe melletti völgyben, északra a híres királysíroktól találták meg.

Fodrasz urak beeres figyelmébe ajánlom a törvényesen védett és szabadalmazott „Hófehér“ fogtisztító szeremet, mely új találmány és folyadék; felülmul minden fogcsemet, vagy fogpasztát, mert még a legelhanyagoltabb fekete vagy sárga fogat is hófehérre tisztítja. Viszonteladók nagyobb engedményben részesülnek. Kapható Budapesten, Ángyan Béla fodrászati műszer. illatszert és piperecikkek raktárában. VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly. Fülöp János.

Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni szaktársaimat, hogy a régen fennálló Király-utca 36. szám alatt létezett üzletemet speciel **hölgyfodrasz és hajáruháznak** átváltottam s továbbra Komáromy és Zakar cég alatt vezetem.

28 éves **fodrasz-segéd**, hajmunkát is vegez ajánlkozik. Cim: VIII., Vig-utca 12. sz. ajtó 4. N Gyula.

Pesthez közel, Üllőn egy **borbély-üzlet** elutazás miatt olcsón eladó. — Cim: Üllő, Pestmegye, országút 33.

22 éves női és uri **fodrasz-segéd**, hajmunkas állást keres. — Cim a kiadóban.

Belvárosba jó forgalmu **fodrasz-üzlet** mas vállalat miatt olcsón eladó. — Cim megtudható: Döbrentei-tér 2. szám, Müller Lajos.

Komáromban egy jóforgalmu **fodrasz-üzlet** azonnal eladó, más vállalat és elutazás miatt. — Cim a kiadóhivatalban.

BALASSA és TÁRSA **hygienikus fodrasz fehérnemű kölcsönző vállalata** Budapest, VI., Andrassy-ut 50. szám. — **Telefon 83-16.**

Legfinomabb fehérneműek, pontos kiszolgálás, rendkívül mérsékelt árak. — Szükség esetén kérjen ajánlatot.

Ó Buda gyongye (III. ker., Remetehegy) egy **szőlő- és gyümölcskert**, remek kilátás, azonnal eladó. — Bővebbet ugyanott Fromm János vendéglőjében, az Árpád templomhoz. Telefon 168—88.

Egy jó forgalmu, 19 év óta fennálló **fodrász-üzlet**, a mely b ztos megéjhetést nyujt, Buda legforgalmasabb helyén eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN
Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német beretvagyár és homoruköszörűde.

Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.

: : 12 legnagyobb kitüntetés. : :

Különlegesség: Val.ang.beretvák saját homoru köszörűléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monarchia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 1/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pier-ron“ bej. védjegygyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő viz- és olajlehuző kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókköszörűlése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nélkülözhetetlen

**minden fodrásznak, aki nem maradi,
aki üzletmenetét javítani akarja,
aki vendégei megalégedését kiérdemelni akarja,
aki felfogja a saját előnyét, akár mester
akár segéd: a most megjelent**

Modern Fodrász

mely könyv minden a fodrásziparost érdeklő dolgot alaposan tárgyal és tanít.

Számos recept illat, hajfesték, Bay-Rum, sat. a fodrászt érdeklő szerekről.

Kapható 3 koronáért a kiadóban
VII., Vörösmarty-utca 17.

FLASNER KÁLMÁN késes és műköszörűs mester Budapest, VII. ker., Hársfa-utca 1. szám.

E nemben a legkitűnőbb készítmény!
Fodrász uraknak nagy árkedvezmény.

**NÖVESZTI
ÉS DUSSÁ TESZI
A HAJAT**

A
**GARA-
féle
PETROLEUM-
HAJSZESZ**

ÁRA 2 KORONA.

FŐSZÉTKÜLDÉSI-

HELY:

GARAGEZA

és TSA,

DROGERIA

HATTYÚHOZ

BUDAPEST

József-körút 78.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Kapható még következő fő eladási helyeken:

Budapesti fodrászok raktárszövetkezetében

VII., Csengery-utca 15.

Glöckh Jenő és Sándor VII., Wesselényi-utca 2.

Ángyán Béla VIII., József-körút 9.

Gáspár Testvérek VII., Erzsébet-körút 33.

Flasner Lajos VIII., József-körút 17.

Lipp Ferencz

műköszörűs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

DIADAL
francia kozmétika!

Telt kebelre

tehet szert a

Lavalier-Elixir használata folytán

Külsőleg biztosan ható készítmény **Lavalier, Páris** gyártmánya. Egy üveg ára 8—kor. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illatszerüzletekben vagy utánvétellel: **Lavalier** lerakatából, **Felix Perker** Wien, I. Karlsplatz 3. sz.

Alulírott cégem tisztelettel értesíti a n. érd. közönséget és a t. cz. fodrász urakat, hogy **Hársfa-utca 1. sz.** a villanyerőre berendezett borotva műköszörűdembem minden néven nevezendő aczélárukat és fodrászati cik-keket állandóan raktáron tartok. Egyedüli törekvésem a n. érd. közönséget és a t. cz. fodrász urakat a raktáron levő összes fodrászati cikkekben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan kiszolgálni, valamint a megrendelést házhoz küldeni. Vidéki levelekre azonnali válasz és elintézés.

Mielőbbi nagybecsű megrendelést kérve, maradtam hazafias tisztelettel

Á N G Y Á N B É L A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenő-szijakból és borotvák**ból is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb teleton utján eszközölni, mert a legkisebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalmi.
KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett **borotva-műköszörüldét** alapítottam

és raktáron tartom a legkitünőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Több orvosi nyilatkozat. Számos elismerő levél.

Kapható a raktárszövegkezelésben is.

Szaktársaknak árkedvezmény.

Használati utasítás: Az izzadni szokott lábat vagy testrészt szappannal megmoszuk, melyet nem nagyon szárazra törölés után a **Diadal-porral** jól beszórjuk és eldörzsöljük.

Dreszmann Károly

nomoru műköszörüldé és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyeiméhe.

Hol nyomatja bérlet-jegyeit?
A „FODRÁSZ UJSÁG”
kiadóhivatalában
VII., Vörösmarty-utca 17.
mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.
Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

TELEFON:

ALAPITTATOTT
1891

KITÜNTETETT
PÁRIS 1900

TELEFON:

ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT

"SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS

BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA I.

GYÁRTELEP:

UJPEST. ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.

Komáromy és Zakar

Budapest, VI. ker., Király-utca 36.

Saját gyártmányu hajbetéteket (meglepő újdonság) szállítok szaktársaknak jutányos árak mellett, továbbá valódi angol krep 10 K kilója, hajfonatok, frizettek, loknik, bandeaux, transformatiok, uri, női és színházi parókákban legnagyobb raktárt tartok ugy nyers, mint kidolgozott hajakban bámulatos olcsó árak mellett nagyban és kicsinyben. Javításokat és festéseket elfogadok.

URANOS

szabadalm. ké-
kítő pasztilla

ruhamosáshoz
a
legjobb kékítő

Kapható minden jobb üzletben

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár

BUDAPEST, VII.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül a lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 7. szám alatt.

Mielőtt
személy-, jelzőleg- v. építési
KÖLCSÖN
iránt intézkednék
kérjem díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
IX., Lónyay-utca 7.
Telefon Interurban
46-81.